Parašė Titas
Šeštadienis, 08 Gruodis 2012 11:33

Ungurio kūnas ilgas, cilindrinis, tik uodegos dalyje iš šonų suplotas. Oda dėl gausių gleivių labai slidi, todėl šią žuvį išlaikyti rankose labai sunku. Gleives pašalinus, aiškiai matyti parketo tvarka išsidėstę smulkučiai žvyneliai. Pilvinių pelekų nėra. Žanduose daug smulkių aštrių dantelių. Jaunų ungurių nugara pilkai ruda, pilvas gelsvai baltas. Lytiškai brėsdami unguriai tamsėja, jų nugara darosi beveik juoda, o kūno apačia ryškiai sidabrinės spalvos.

Unguriai užauga iki 1,5 m ilgio ir iki 6 kg svorio, bet, būdami 1 m ilgio ir 2 kg svorio, jau yra pilnai suaugę.

Ungurys paplitęs Europos pakraščiuose nuo Baltosios jūros iki Juodosios. Daugiausia yra Vakarų Europoje. Gana gausus ir Baltijos jūroje, iš kur upėmis retkarčiais pasiekia net Volgą ir pagaunamas net šios upės deltoje.

Lietuvoje daugiausia ungurių aptinkama Kuršių mariose, bet yra ir upėse bei daugelyje ežerų. Drėgnomis naktimis unguriai grioviais ir pievomis gana toli gali nušliaužti į tokius baseinus, kurie su upėmis nesusisiekia.

Unguriai didžiąją savo gyvenimo dalį praleidžia gėlame vandenyje, bet veistis grįžta į jūrą, ir šiuo atžvilgiu labai skiriasi nuo kitų praeivių žuvų, kurios gyvena jūroje, bet veisiasi tik upėse.

Ungurių veisimasis gamtos tyrinėtojams labai ilgai buvo didelė paslaptis, nes pagautuose gėlame vandenyje unguriuose niekas nebuvo matęs išsivysčiusių lytinių organų. Nenuostabu, kad apie šią žuvį plito įvairios legendos. Ungurių veisimąsi pavyko išaiškinti tik XX a. pirmajame ketvirtyje. Jau nuo seniai buvo žinoma, kad gyvenantieji gėluose vandenyse unguriai, pasiekę atitinkamą dydį, tamsiomis naktimis sprunka iš ežerų į upes, o iš čia į jūras ir niekad daugiau nebegrįžta. Baltijos baseino upėmis tokie unguriai intensyviai migruoja pavasarį, ypač užėjus lietingam ir audringam orui. Iš Baltijos jūros jie skuba Danijos link, per valandą vidutiniškai nuplaukdami 15 km, o mažesniuose atstumuose – net iki 50 km. Pasiekę Šiaurės jūrą, unguriai gelmėmis perplaukia Atlanto vandenyną ir veisiasi vakarinėje jo dalyje – Sargaso jūroje. Ši Atlanto vandenyno dalis yra maždaug tarp Bermudų ir Mažųjų Antilų salų.

Ungurys visuomet kimba užtikrintai. Jis neskubėdamas masalą praryja ir plaukia tolyn. Pajutus ėmimą, užkirsti reikia ne tuojau, bet palaukus bent 2 – 3 sekundes, t. y. kol bus prarytas masalas. Užkertama stipriai. Užkirstas ungurys gana smarkiai priešinasi, labai blaškosi, vartosi, stengiasi pasislėpti arba tiesiog apsivynioja ant povandeninių daiktų. Jeigu unguriui pavyksta pasislėpti, tai jis iš slėpynės išvaromas smarkiai stuksenant ranka į kotą. Valas, šiuo atveju turi būti įtemptas. Nepaisant ungurio priešinimosi, jis išvelkamas palyginti nesunkiai. Kadangi ungurio nuvarginti beveik negalima, tai reikia stengtis jį iš vandens vilkti kaip galima greičiau ir neleisti jam pasislėpti.

Ungurys yra labai stiprus ir gajus, todėl su pagautu unguriu nelengva susidoroti. Išvilktą iš vandens ungurį reikia pavilkti kiek į krantą. Plikomis rankomis ungurio išlaikyti negalima, todėl rankas reikia patrinti drėgnu smėliu arba apvynioti šilkiniu audiniu.

Gyvą ungurį reikia laikyti stipriame drobiniame maišelyje

Ungurys be vandens gyvas išbūna daugiau kaip parą.

Ungurių lervos anksčiau buvo laikomos atskira žuvų rūšimi *Leptocephalus brevirostris*. Jos Golfo srovės nešamos į šiaurės rytus. Trečiųjų gyvenimo metų rudenį lervos pasiekia Europos pakrantes. Čia užauga iki 6-7 cm ilgio unguriukai. Jie kyla upėmis ir pasiekia ežerus. Čia jų

kūnas tampa gelsvas. Užaugę, sidabrinės spalvos unguriai migruoja atgal į jūrą. Neršia tik kartą per gyvenimą, po to žūva.

Lietuvoje unguriai gyvena daugiausia Kuršių mariose, rečiau upėse ir ežeruose. Mėgsta dumblingas, užžėlusias vietas. Gėluose vandenyse gyvena 4-9 metus. Pamaryje žvejojami ir pardavnėjami daugiausia rūkyti.

Dažna verslinė žuvis, nes yra labai vertinga.

